

Research Paper

“The Worldview in the Congress 60”: A Theory for Psychological Treatment of Substance Use Disorders

Ali Rashidian^{1,2} , *Hamidreza Khankeh^{3,4} , Ashraf Karbalaei Nouri^{1,2} , Omid Rezaei^{5,6}

1. Substance Abuse and Dependence Research Center, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.
2. Department of Occupational Therapy, School of Rehabilitation, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.
3. Health in Emergency and Disaster Research Center, Social Health Research Institute, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.
4. QUEST Center for Responsible Research, Berlin Institute of Health at Charité, Berlin, Germany.
5. Psychosis Research Center, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.
6. Department of Psychiatry, School of Behavioral Sciences, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Citation Rashidian A, Khankeh H, Karbalaei Nouri A, Rezaei O. “The Worldview in the Congress 60”: A Theory for Psychological Treatment of Substance Use Disorders. *Archives of Rehabilitation*. 2025; 26(1):44-65. <https://doi.org/10.32598/RJ.26.1.2691.4>

<https://doi.org/10.32598/RJ.26.1.2691.4>

ABSTRACT

Objective One of the non-governmental organizations in Iran that provides treatment for people with substance use disorders (SUDs) is congress 60. Several studies have reported the effectiveness of treatment provided by this organization. However, the theory underlying their psychological treatment method has not been examined. This study aims to identify the theory underlying psychological therapy for men with SUDs in congress.

Materials & Methods In this qualitative study, Strauss and Corbin's grounded theory method was used. The data were collected through interviews with 25 men treated by congress 60 and by reviewing the texts (the books “crossing the zone 60 degrees below zero” and “worldviews” 1 & 2) and field note taking from April 2022 to January 2024. The analysis of the collected data was done in three stages of open coding, axial coding, and selective coding.

Results The identified core concept was “worldview in congress 60”. it included two themes of “worldview components” and “connections between worldview components”. The worldview components included sound and vision, self and its structures, heart and the created feelings, intellect, action, and energy. The connection between these components formed healthy and addictive worldviews.

Conclusion “Worldview in congress 60” is the theory for the psychological treatment of men with SUDs in congress 60. The components of this theory explain addictive and healthy behaviors during treatment. This theory can be explored in future studies to explain psychological changes in men treated in congress 60.

Keywords Substance use disorders (SUDs), Grounded theory, Congress 60

Received: 19 Apr 2024

Accepted: 22 Sep 2024

Available Online: 01 Apr 2025

* Corresponding Author:

Hamidreza Khankeh, Professor.

Address: Substance Abuse and Dependence Research Center, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Tel: +98 (912) 3767147

E-Mail: hrkhankeh@gmail.com

Copyright © 2025 The Author(s);
This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC-BY-NC: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.en>), which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes.

English Version

Introduction

Substance use disorder (SUD) is characterized by compulsive drug seeking and use, despite their harmful effects, and a loss of control over drug use and has a set of cognitive, behavioral, and physiological symptoms [1]. It is the result of a process in which multiple factors interact with each other and influence drug use behavior, leading to impaired judgment in decisions related to drug use [2]. Accessibility of substances, social acceptability, personality traits, biological characteristics, and peer pressure are effective in the initiation of SUDs [1, 2]. It has imposed significant human and financial costs on society, leading to the loss of jobs, relationships, and even life [1, 2]. According to the report of the [United Nations Office on Drugs and Crime](#), drug users have increased from 240 million in 2011 to 296 million in 2021, which is equivalent to %5.8 of the world population aged 15-64 [3]. In Iran in 2015, there were 2,340,000 users of opium and its derivatives, 240,000 cannabis users, 180,000 amphetamine users, and 3,480,000 users of tranquilizer pills [4].

Several addiction theories have been proposed to treat the psychological dimensions of SUDs including automatic processing theories (e.g. learning theories, drive theory, impaired response inhibition theories, and imitation theory), reflective choice theories (e.g. rational choice theory and selection bias theories), goal-oriented theories (e.g. positive reward theory, acquired needs theory, pre-existing needs theories, and identity-related theories), and integrated theories (such as self-regulation theory and broader integrated theories) [5, 6]. However, these theories had rarely been tested on the psychological dimensions of SUD due to the limitations of current research methods [5]. However, Robert West later proposed an approach to test these theories by measuring how many or how little real-world or experimental examples are found that contradict the theories [5]. Using this method, many presented theories will not pass the test, because SUD will continue to be a significant social problem, since its prevalence globally and nationally indicates that a cure for this phenomenon has not yet been found [2]. Also, the proposed theories each focus on certain aspects of the psychological dimensions of SUDs, and a comprehensive theory that can take into account all the mechanisms and psychological dimensions of SUDs has not been proposed [5, 6]. For this reason, there is a need for a comprehensive and integrated psychological theory that considers the mechanisms involved in the psychological dimensions of SUDs and their multiple aspects and provides interventions for each of these aspects in the real world.

Congress 60 is a non-governmental organization that takes into account the physiological, pharmacological, psychological, behavioral, and environmental aspects of SUD as a whole and offers global treatment and rehabilitation services to those with SUDs [7, 8]. Founded in 1998 by Hossein Dezhakam, congress 60 is based on his personal experiences and published in a book titled “crossing the zone 60 degrees below zero” [7, 8]. Currently, this organization has 158,986 members, including drug addicts and their families; more than 50000 addicts have been treated, and 15,083 are under treatment [7, 8]. This organization has 120 offices in Iran for treating men, 9 offices for treating women, 75 sports offices, 311 partner physician clinics, and 1223 SUD treatment guides [7-9]. The medication used by the congress 60 is opium tincture (OT). In this method, the substances used by the person, including stimulants or opioids are equated with OT based on the measurement triangle that includes saturation, adaptation, and nutrition [10]. The consumption of this drug gradually reaches zero over 11 months in 21-day steps by a factor of 0.8 [10]. The OT was first tested in a pilot study on the congress 60’s treatment-seeking members and the results revealed a long-term recovery [11]. Several studies have been conducted to examine its effectiveness. Omidvar Tehrani et al. demonstrated that the individuals treated with OT had control over their cravings, lower psychological disorders, improved quality of life, and ultimately reduced relapse [12]. Zahedi Asl et al. revealed that the treated individuals experienced a shift from unhealthy and destructive beliefs to healthy and constructive beliefs [13]. Tavakli et al. found that the treatment method employed by congress 60 was cost-effective and led to an improved quality of life (QoL) in participants [14, 15]. Pilevari et al. reported that the treatment brought peace and caused positive changes in the families, leading to the treatment of addicts [16]. Dezhakam et al. demonstrated that the treatment resulted in enhanced executive functions and regulated the expression of *BDNF* and *5HTTLPR* genes after a six-month treatment period [17]. Zahedi et al. discovered that individuals who underwent rehabilitation at the congress 60 reported a higher QoL compared to those who received treatment in addiction treatment clinics [18]. In another study by Dezhakam et al., the follow-up of 21,034 treated individuals for determining the relapse rate and the follow-up of 2,090 treated individuals for assessing cognitive changes over two years at the congress 60 demonstrated a low relapse rate and improved memory and decision-making ability [19]. Dezhakam et al., in another study, investigated the effectiveness of the treatment method for 3,972 amphetamine users over a two-year period and revealed a retention rate of 89% [20].

Despite the evidence that congress 60 has a new look at the treatment of SUDs, the theory of this organization in terms of psychological dimensions has not yet been fully studied [8]. This study aims to identify the existing theory for the psychological treatment of SUDs in congress 60. To achieve this goal, the experiences of the treated men and field observations in congress 60 were first analyzed using the grounded theory method. Finally, the identified theory was compared with psychological theories in the field of addiction.

Materials and Methods

In this study, the grounded theory method of Strauss and Corbin was used [21, 22]. The question was first defined as “how are the people treated psychologically in the congress 60?” Participants included 25 men treated at the congress 60. Purposive sampling was used for sampling. The inclusion criteria were treatment at the congress 60 (at least for one day), willingness to participate in the study, ability to speak, and a history of SUD. The data was collected through semi-structured interviews from April 2022 to January 2024. The review of books “crossing the zone 60 degrees below zero” Hossein Dezhakam and worldviews 1 & 2 by Amin Dezhakam, and field note taking were also used for data collection. Each interview lasted 20-60 minutes. The interviews began with an open-ended question: “Please explain your addiction treatment process in the organization”. The next questions were asked based on the answers. After obtaining consent from the participants, the interviews were recorded.

The collected data was analyzed based on the grounded theory method, where the process of collecting data, and developing theory was continuous. Data analysis was done in MAXQDA 2020 software in three steps of open coding, axial coding, and selective coding. In the open coding step, the transcriptions were entered into the software after replacing the participants' names with the interview numbers. Then, coding was done verbatim. With the progress of the study, the content of each paragraph was determined and a code was assigned to it. In the axial coding step, interconnections between concepts obtained from open coding were made, which led to identifying the relationships between concepts and categories. In the selective coding step, a core concept was selected. We also had memo writing to use theoretical and conceptual ideas in the analysis.

The trustworthiness of the data was assessed by using field note recording, memo writing, long-term engagement and ongoing field observations, member checking,

data triangulation, and peer debriefing. Long-term engagement facilitated communication with participants. Additionally, prolonged observations allowed for a deeper understanding of the underlying principles that shape the organization's processes and contexts. To ensure credibility, member checking was conducted by presenting the emerging categories to the participants to check the accuracy and provide feedback. The triangulation was done using multiple data collection methods and sources. Furthermore, experts were consulted throughout the research and the visual analysis of the data was provided to them.

Results

The characteristics of participants are presented in [Table 1](#). After the analysis of interviews, books, and field notes, the concept of “worldview in congress 60” was identified as the core concept. The classification of concepts is shown in [Table 2](#).

Worldview in congress 60

Worldview is defined as an individual's perception of (“...I saw some people sitting there...” (participant No.5 [P5]), “...I could hear that...” (P14), feeling of (“...I was an angry man...” (P25), “...I was in a state of extreme despair...” (P23), and response to (“...when I do valuable things...” (P25), “...my behavior has improved...” (P21) to the inner world (“...that's why our daily life...” [P21]), “...immediately I told myself to look for the reasons in yourself...” (P4) and outer world (“...how I treat my friends and family...” [P1], “...my public relations are better...” [P22]).

In congress 60, to treat the addict, a transformation is made from an addictive worldview (“...my worldview and thoughts were out of control...” (P9), “...drugs can opiateifie a person's worldview, that is, their way of thinking...” (P5) to a healthy worldview (“...99% of my thoughts and beliefs changed...” [P21]), “...this change in view makes me feel better...” (P14).

P1 stated that the worldview defined his actions and based on this worldview, he could determine how to do things: “...Whatever I do, the way I look at it forms my worldview. I want to go shopping today. Can I shop with a worldview? What does shopping mean? What should I do? First, I should think and form a structure, and then decide where I want to go shopping...”. The core concept of “worldview in congress 60” included two themes of “worldview components” and “connection between worldview components”.

Table 1. Demographic/treatment-related characteristics of the participants

Participant No.	Age (y)	Marital Status	Education	Substance	Consumption Duration (y)	Treatment Duration	Abstinence Period	City
1	50	M	Diploma	Opium	15	10 months and 18 days	50 days	Lorestan
2	41	M	Bachelor's degree	Opium juice	8	13 months	93 days	Lorestan
3	39	M	Bachelor's degree	Heroin and amphetamine	18	10 months and 27 days	21 months and 2 days	Tehran
4	35	M	Bachelor's degree	Heroin, generic drugs, methadone, and cannabis	17	10 months	18 months and 24 days	Tehran
5	31	S	Diploma	Opium, marijuana, opium juice	7	13 months and 3 days	43 months	Tehran
6	37	M	Bachelor's degree	Opium juice and methadone	5.9	11 months	69 months	Tehran
7	44	M	Diploma	Amphetamine and methadone	14	12 months and 12 days	1 day	Tehran
8	39	M	Diploma	Opium juice and methadone	17	10 months	1 day	Khuzestan
9	43	M	Diploma	Opium and amphetamine, heroin and hashish	18	11 months 10 days	91 months and 6 days	Tehran
10	39	S	Diploma	Opium Juice, opium, and pills	6	13 months	72 months	Tehran
11	51	M	Diploma	Opium juice	10	10 months and 4 days	120 months	Isfahan
12	36	S	Diploma	Pills and opium	8	11 months	84 months	Tehran
13	41	S	Associate degree	Opium, juice, amphetamine, hashish, alcohol	17	10 months and 10 days	58 months	Tehran
14	36	M	Diploma	Heroin and amphetamine	20	11 months	52 months	Gilan
15	44	S	Master degree	Cocaine, opium, amphetamine, juice of opium, alcohol,	17	10 months and 28 days	2 days	Tehran
16	48	M	Bachelor's degree	Edible and smoked opium juice and hashish	20	12 months and 28 Days	3 months and 6 days	Tehran
17	43	M	Associate degree	Alcohol and hashish	35	12 months and 2 days	10 months	Tehran
18	50	M	Associate degree	Opium and opium juice	17	10 months and 3 days	18 months	Tehran
19	45	M	Bachelor's degree	Heroin	28	10 months and 3 days	16 months	Tehran
20	51	M	Elementary	Opium and opium juice	30	10 months and 15 days	6 months	Isfahan
21	43	M	Diploma	Opium and opium juice	15	10 months and 4 days	3 months	Mashhad
22	46	M	Bachelor's degree	Opium and opium juice	10	10 months and 4 days	4 year	Mashhad
23	24	S	Diploma	Cannabis, hashish, and opium juice	7	14 months and 13 days	3 months and 7 days	Tehran
24	58	M	Elementary	Heroin	25	12 months and 29 days	2 hours	Isfahan
25	32	M	Elementary	Opium and opium juice	7	11 months	2 years and 2 months	Qazvin

M: Married; S: Single

Table 2. Classification of emerged themes, sub-themes, and core concept

Core Concept	Theme	Sub-theme	Quotations
Worldview in congress 60	Worldview components	Self and its structures	"[It is about] how much we can change our behaviors or quit some habits" (P16). "They say beliefs and faiths are built with repetition. [When] you keep repeating something, it will become a belief" (P15).
		Sound and vision (learning)	"The books crossing the zone 60 degrees below zero, love: 14 valleys for recovery, 14 essays, Edmond and Helia, and how do you feel? are the foundation of worldview" (P25). "Some of our fellow citizens recommended that we visit the congress 60. They were satisfied with congress and believed that we could be properly treated if we wanted. I said that I wanted to go; I was tired of my situation" (P20).
		Heart and created feelings	"My anger has greatly decreased" (P25). "Now, I love each of these people" (P16).
		Intellect	"It is an opportunity for a person to find himself and his position" (P14). "[I had] some bad decisions. I remember I discontinued school, and my drug use increased" (P23).
	Connection of worldview components	Action	"Previously, when I was mad at someone and broke up with them, I didn't apologize, and even I blamed myself. Now I have changed" (P25). "When I do my work right, my public relations become better. Others even like to do their works with me" (P22).
		Energy	"We should have motivation and energy" (P5). "I treat others well. I think, when I do that, I get energy" (P18).
		Connection between the components of a healthy worldview	"It changes our look at life, our food! I used to smoke cigarettes and use drugs as food; I used to wake up late, grumble a lot, and not take a bath. When I visited the congress 60, it changed my nutrition" (P12). "For example, they said I should accept my problems with my family and adapt myself. It helped me a lot and changed my outlook on family life. I used to not like to go anywhere with my family. It was difficult for me. It taught me to adapt to family matters" (P4).
		Connection between the components of an addictive worldview	"I couldn't bear to stay in the office until 10 AM I used to leave the barrack without thinking. I had a high craving for drugs" (P9). "The use of drugs, even in the form of pills or those containing methamphetamine, is because of bad worldview! Drugs can opiateifie a person's worldview, that is, their way of thinking" (P5).

Worldview components

Worldview components included "self and its structures", "sound and vision", "heart and the created feelings", "intellect", "action", and "energy".

Self and its structures

The main component of worldview was the self. It determines the identity of the drug user ("my family..." (P3), "my words..." (P9) and is made up of a set of elements that have desire ("I'd like to compensate..." (P3), "I want freedom..." (P9). The elements with a shared desire create a system called the structure to fulfill their desires ("how to do" [P20], "I can be patient" [P16]). This structure has two forms, positive ("My treatment..." [P14]) and negative ("addiction..." [P15]). Structures in the drug users pursue two main goals: maintenance/survival ("when I wake up in the morning, I say to myself

why should I wake up at all?" (P23) and growth/development ("my drug use would have multiplied" (P16)). The P3 argued that when he was in trouble, he examined whether his self's desires are reasonable or unreasonable: "...When I see something wrong in myself, I try to find out what it wants. Is it a reasonable desire or an unreasonable one?"

Sound and vision

There are two inputs for the drug user: Vision ("...I saw..." (P18)) and sound ("...I heard..." (P14)). Vision includes all those images ("...the books..." [P14]) and behaviors ("...we used their behaviors and actions a model..." [P17]) that are received through the visual sense and cause a person to take a step. Sound includes all sounds that are obtained through the auditory sense, transmit information, and cause awareness. In the real world, sound and vision exist in positive and negative

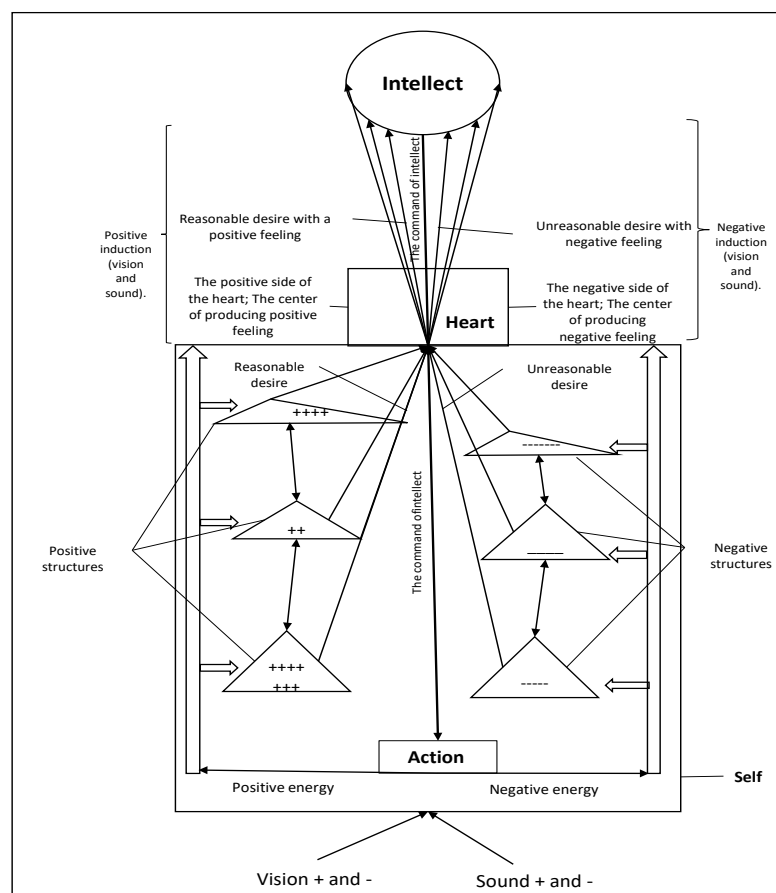

Figure 1. The connections between worldview components

Archives of
Rehabilitation

forms. P6 explained his experience of the positive vision and sound received from the educational materials of congress 60 and the utilization of their learning to avoid anti-values as follows: "...By using the books and teachings of the congress 60 we learn how to live and how to avoid negative thoughts and anti-value actions..."

Heart and the created feelings

The heart is the source of feelings ("...I like..." (P16), "...I had fears, despair, and self-isolation..." (P8)). Feelings cause the use of brain ("...this book gave me strength. That's why I kept it..." (P18), "...in fact, it [drug] causes you to feel upside down! You become hostile towards people who care about you and want to help you..." (P15), "...because of the strong feeling that had for my brother, I said this is the place I want..." (P18)). There are two forms of feeling, positive ("...and I gradually came out of despair..." (P14)) and negative ("...is a feeling of depression and extreme despair..." (P23)). P14 explained how he changed his feelings and found a sense of worthiness in congress 60: "...before coming to the congress 60, I was feeling like a useless drug user.

When I entered congress 60, a basic principle entered into my life. I began to serve and became a legion. I felt worthiness in my life..."

Intellect

The intellect or wisdom is the internal commander or leader of a person that analyzes ("...any problem you face, you analyze it with the worldview..." [P4], "...I turned from a candidate for addiction to a permanent drug user..." [P25]) the desires of the self ("...I wanted to quit..." [P14], "...I can do whatever I want..." [P3]) and command the implementation ("...I also play volleyball..." [P20]) or not implementation ("...I was able to pull myself away..." [P14]) of the desires. The participant No.3 explained his experience of analyzing his desires through wisdom and weighing the words of others: "...Is it my unreasonable or my good desire? I use my wisdom to examine and decide whether to do it or not. Or when a person speaks, I weigh their words in the same way ...".

Action

Action is an expression that a person shows of themselves (“...I should sit during the meetings...” or “...I should wake up and come to the park...” [P2]) in the form of vision (“...I was supposed to write 40 CDs...” [P7], “...this discipline and respect...” [P22]) and sound (“...our words were not correct...” [P17], “...I talk to my friend...” [P3]). The action is expressed in two ways, healthy (“...we use good words...” [P17], “...we came to participate...” [P9]), and unhealthy “...I used to cling to everything...” (P8), “...we also used to steal...” (P17). P9 indicated the change in his actions such as sleeping and communicating with family members: “...gradually, I perceived that my sleep was getting better. I thanked my wife in front of others for bringing a cup of tea. I was becoming disciplined...”.

Energy

Energy is the capacity of a person to perform actions (“...to do my works with energy and power...” [P9], “...a person laughs, works and has energy when everything is ok...” [P12]). The nature of the energy depends on the underlying feeling (“...disappointment comes to everyone...” [P12], “...give me the feeling that, yes, I can be treated here...” [P13]), and how the action is performed (“...when they talk, I weight their words...” or “...how should I exercise...” [P3]). Energy in the person is created in two forms, positive (“...it gave me a lot of energy...” [P3], “...I will have this energy if I receive education...” [P14]), and negative (“...anti-values and negative energies...” [P16], “...One of the reasons for why I became interested in drugs was that they give me energy...” [P21]), and is consumed to maintain and develop the internal structures of the person (“...because I had spent most of my energy on consuming OT...” [P2], “...he spends energy...” [P3]). The P25 indicated the change and gaining energy from service providing in the congress 60: “...I serve in the congress 60 as much as I can, and it gives me energy. When I change my [service providing] position, my energy also changes...”.

Connection between worldview components

The components of the worldview are connected to each other and cause the formation of the worldview in the individual. Their connections are shown in [Figure 1](#). As can be seen, sound and vision are two positive and negative ways of feeding the self. When a person receives these two sources, they begin to stimulate the structures within the person. According to the type of structures that are activated inside the person, the de-

sire related to that structure goes to the heart and gets a feeling there. If the desire has enough power and energy, it will be analyzed by the intellect. The intellect commands the implementation or non-implementation of that desire. This desire with the containing feeling may or may not be implemented. Finally, according to the type of feeling and the way of implementation, two modes of healthy or unhealthy actions occur in the person. The healthy action leads to positive energy, while the unhealthy action leads to negative energy. Positive energy is spent for the survival or growth of positive structures, while negative energy is spent for the survival or growth of negative structures.

Discussion

In this study, the purpose was to identify the psychological theory underlying the treatment of SUDs in congress 60 using the grounded theory method. The extracted core concept was “the worldview in congress 60”. This concept included two themes of “worldview components” and “connection between worldview components”.

Worldview in congress 60 theory vs learning theories

The SUDs in learning theories involve associative learning between cues, responses, and strong positive or negative reinforces [5, 6, 23]. In the comparison of learning theories with worldview in congress 60 theory, cues are equivalent to received sound and vision, responses are equivalent to the commands of intellect, and positive or negative reinforces are equivalent to energy obtained from healthy and unhealthy actions which are used for the growth and development of structures in the self. The difference between the worldview in congress 60 theory and learning theories is the consideration of other factors such as internal structures, self, intellect, and sense in the beginning and continuation of the drug use process.

Worldview in congress 60 vs impaired response inhibition theories

The SUDs in impaired response inhibition theories refer to the impairments in the mechanisms required to control impulses [24, 25]. In the theory of worldview in congress 60, impulses are equivalent to desires, and when the positive structures of an addict are not developed, they are not able to control the desires related to negative structures. In the theory of worldview in congress 60, the reason for an addict's impaired response inhibition is the presence of negative structures related to

SUDs within the self, and this function can be strengthened to treat SUDs by the formation of positive structures in the self.

Worldview in congress 60 vs rational choice theories

Based on the rational choice theories, the SUD person chooses to engage in addictive behaviors, and recovery includes choosing not to engage in such behaviors. In these theories, prevention and promotion of recovery include changing the real or perceived advantages and disadvantages and improving the decision-making process [26-29]. In the worldview in congress 60 theory, the conscious choice of drugs involves the entry of negative sound and vision related to addiction, which stimulates the internal structures of the self. If the desire is implemented by the command of intellect, negative energy is created, which is consumed in the growth and survival of negative structures. In other words, based on this theory, the choice to use drugs is due to the formation of negative structures in the self, and the choice to change it is due to the formation of positive structures.

Worldview in congress 60 vs selection bias theories

Based on the selection bias theories, SUDs are created due to the impact of emotional biases or other biases on the process of choosing the options to engage or not to engage in addictive behaviors [30-33]. Based on the worldview in congress 60 theory, the desire to use drugs is first formed according to the received visions and sounds. Then, the desire goes to the heart, gets a negative feeling in the heart, and reaches the brain, which commands the implementation of this desire. Based on this theory, selection biases are created due to the existence of negative structures and feelings in the drug user and the command of his brain.

Worldview in congress 60 vs pre-existing needs theories

Based on the pre-existing needs theories, SUDs include involvement in addictive behaviors that fulfill important pre-existing needs [33-35]. Based on the worldview in congress 60 theory, since negative structures may already exist in the self, it may lead to addictive behaviors. Based on this theory, there are many factors influencing the formation of SUD, all of which are formed through a specific path based on changes in the physiological dimensions and worldview of the person.

Worldview in congress 60 vs identity-related theories

Based on identity-related theories, SUDs are formed partly based on identity and how the person sees himself [36, 37]. Based on the worldview in congress 60 theory, the self and the structures within it are the main factors affecting the initiation of drug use. This theory introduces the impact of other factors, such as feelings and received sound and vision, on the formation and recovery from SUDs.

Worldview in congress 60 vs self-regulation theories

Based on self-regulation theories, the SUD includes the failure of strategies, skills, and capacity for self-control in the face of impulses and desires underlying addictive behaviors, and this failure is partially due to self-depletion [38, 39]. In the worldview in congress 60 theory, strategies, skills and capacities are equivalent to the positive structures of the self who is unable to deal with the cravings for drugs and becomes a drug user. In this theory, it is proposed that addictive behaviors may develop without a sense of conflict or a desire for self-control, and even in people who with a high level of self-control in other aspects of life.

Worldview in congress 60 vs integrated theories

In integrated theories, the SUDs include a wide range of processes for different behaviors, populations, contexts, and individuals. Social and environmental factors interact with various pre-existing tendencies to initiate addictive behavior, which leads to changes in the personal environment and desires through an interactive process to increase the motivation to engage in addictive behaviors compared to competitive behaviors [5, 40]. In the worldview congress 60 theory, sound and vision received from the environment lead to the formation of a desire by stimulating or creating the internal structures in the self. Then, the desire goes to the heart and gets a sense. If the fulfillment of that desire is confirmed by the brain, the generated energy strengthens the structure. With the repeated reception of sound and vision, the desire and its sense are strengthened.

Conclusion

According to the results of this study, we identified the theory of “worldview in congress 60” was obtained used the psychological treatment of SUDs in the congress 60. This theory has the necessary comprehensiveness to encompass the existing theories in the psychological field of addiction. It includes the components such as structure, heart, sense, and intellect that have not been considered in the existing theories.

The main limitation of this study was the lack of access to females treated in congress 60. For this reason, further study is recommended on female people treated by this organization in Iran. Considering the high number of people treated by or under treatment in congress 60, it is recommended that various epidemiological studies such as prospective cohort, retrospective cohort, case-control, case series, and clinical trials be conducted in order to determine the effectiveness of psychological treatment based on the identified theory in the congress 60. If effective, protocols and clinical guidelines should be extracted from it. Also, further qualitative studies should be conducted to provide in-depth insights into the experiences of people treated in congress 60.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study was approved by the [University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences](#), Tehran, Iran. (Code: IR.USWR.REC.1400.237). Prior to the study, the study's objectives and methods were explained and informed consent was obtained from the participants. They had the right to leave the study at any time, and were assured of the confidentiality of their information.

Funding

This article was extracted from the PhD dissertation of Ali Rashidian, approved by the Department of Occupational Therapy, School of Rehabilitation, [University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences](#), Tehran, Iran. This study was funded by the Substance Abuse and Dependency Research Center of the [University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences](#), Tehran, Iran.

Authors' contributions

Conceptualization, investigation, review and editing: All authors; Methodology, resources, visualization and writing the original draft: Hamidreza Khanke and Ali Rashidian; Analysis: Ali Rashidian, Hamidreza Khanke, and Ashraf Karbalai Nouri; Validation, supervision, and project management: Hamidreza Khanke, Ashraf Karbalai Nouri, and Omid Rezaei; Funding acquisition: Hamidreza Khanke and Ashraf Karbalai Nouri.

Conflict of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

The authors would like to thank the patients and addiction treatment providers in congress 60 for their cooperation in this study.

مقاله پژوهشی

«جهان بینی در کنگره ۶۰»: گراند تئوری روان شناختی در اختلالات مصرف مواد

علی رشیدیان^۱، حمید رضا خانکه^{۲*}، اشرف کربلایی نوری^۳، امید رضائی^۴

۱. مرکز تحقیقات سوء مصرف و وابستگی به مواد، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.
۲. گروه کاردرمانی، دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.
۳. مرکز تحقیقات سلامت در حوادث و بلایا، پژوهشکده سلامت اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.
۴. مرکز کوئست (QUEST) برای تحقیقات مسئولیت پذیر، موسسه بهداشت برلین در شاریته (Charité)، برلین، آلمان.
۵. مرکز تحقیقات سایکوز، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.
۶. گروه روانپزشکی، علوم رفتاری و سلامت روان، دانشکده دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.

Use your device to scan
and read the article online

Citation Rashidian A, Khankeh H, Karbalaee Nouri A, Rezaei O. "The Worldview in the Congress 60": A Theory for Psychological Treatment of Substance Use Disorders. *Archives of Rehabilitation*. 2025; 26(1):44-65. <https://doi.org/10.32598/RJ.26.1.2691.4>

doi <https://doi.org/10.32598/RJ.26.1.2691.4>

حکیده

هدف تئوری‌های متعددی برای درمان اختلالات مصرف مواد مطرح شده است، اما با وجود این تئوری‌ها، اختلالات مصرف مواد کماکان یکی از مشکلات بشریت است. به همین دلیل نیاز به پارادایم جدیدی است که نگاه جدیدی را به اختلالات مصرف مواد مطرح کند. یکی از سازمان‌هایی که باتوجه به تعداد رهایی‌ها و ماندگاری این افراد درمان‌شده به نظر می‌رسد پارادایم جدیدی را در اختلالات مصرف مواد مطرح کرده است، کنگره ۶۰ است. چندین مطالعه بر روی اثربخشی کنگره ۶۰ در درمان اختلالات مصرف مواد انجام شده است، اما مطالعات تئوری زیربنای درمان در کنگره ۶۰ مورد بررسی قرار نگرفته است. این مطالعه به دنبال تئوری زیربنای تغییرات روان‌شناختی در افراد درمان‌شده در کنگره ۶۰ است.

روش بررسی برای رسیدن به این تئوری از متدولوژی گراند تئوری نسخه استراوس و کوربین ۲۰۱۴ استفاده شد. داده‌های مطالعه شامل افراد درمان‌شده (۲۵ نفر)، متون (کتاب عبور از منطقه ۶۰ درجه زیر صفر و جهان بینی ۱ و ۲) و یادداشت در عرصه منتج از مشاهدات است. این داده‌ها از نمایندگی‌های کنگره ۶۰ در سراسر کشور در بازه زمانی فروردین ۱۴۰۱ تا دی ۱۴۰۲ به دست آمد. آنالیز این داده‌ها براساس روش مقایسه مداوم در ۳ مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی صورت گرفت.

یافته‌ها مفهوم مرکزی به دست آمده در این مطالعه «جهان بینی در کنگره ۶۰» است. طبقات اصلی شامل اجزای جهان بینی و ارتباط بین اجزای جهان بینی است. اجزای جهان بینی شامل نور و صوت، نفس و ساختارهای آن، قلب و حس‌های آن، عقل، عمل و انرژی است. ارتباط بین اجزای جهان بینی شامل ارتباط نور و صوت، نفس و ساختارهای آن، قلب و حس‌های آن، عقل، عمل و انرژی با هم در شکل گیری جهان بینی سالم و اعتیادی است.

نتیجه گیری جهان بینی دریافت، احساس و پاسخ فرد به دنیای درون و بیرون است. جهان بینی در کنگره ۶۰ از اجزای نور و صوت، نفس، قلب، عقل، عمل و انرژی و ارتباط بین این اجزا شکل می‌گیرد. این اجزا در کنار هم قرار می‌گیرند و رفتارهای اعتیادی و رفتارهای سالم در زمان درمان در کنگره ۶۰ را توضیح می‌دهند. «تئوری جهان بینی در کنگره ۶۰» می‌تواند به صورت فرضیاتی در مطالعات آینده که تغییرات روان‌شناختی در افراد درمان‌شده در کنگره ۶۰ را توضیح می‌دهد مورد بررسی قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها اختلالات مصرف مواد، گراند تئوری روان‌شناختی، کنگره ۶۰

تاریخ دریافت: ۳۱ فروردین ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۰۱ مهر ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۱۲ فروردین ۱۴۰۴

* نویسنده مسئول:

دکتر حمیدرضا خانکه

نشانی: تهران، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، مرکز تحقیقات سوء مصرف و وابستگی به مواد.

تلفن: ۳۷۶۷۱۴۷ (۹۱۲) ۹۸+

رایانامه: hrkhankeh@gmail.com

Copyright © 2025 The Author(s);

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC-BY-NC: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.en>), which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes.

مقدمه

همچنین تئوری‌های مطرح‌شده هرکدام بر جنبه‌های خاصی از ابعاد روان‌شناختی اعتیاد تمرکز دارند و تئوری جامعی که بتواند همه مکانیسم‌ها و جنبه‌های روان‌شناختی اختلالات مصرف مواد را در نظر گرفته باشد مطرح نشده است [۵، ۶]. به همین دلیل نیاز به تئوری روان‌شناختی جامع و یکپارچه‌ای است که مکانیسم‌های درگیر در ابعاد روان‌شناختی اختلالات مصرف مواد و جنبه‌های متعدد در آن مد نظر قرار گرفته و در جهان واقعی برای هرکدام از این جنبه‌ها مداخلات ارائه شده باشد.

یکی از سازمان‌هایی که جنبه‌های فیزیولوژی، دارویی، روان‌شناختی، رفتاری و محیطی اختلالات مصرف مواد را با هم به‌صورت یک کل در نظر گرفته و به ارائه خدمات در جهان واقعی می‌پردازد کنگره ۶۰ است [۷، ۸]. کنگره ۶۰ یک سازمان غیردولتی و مردمی است که در زمینه درمان و ریکاوری در حوزه اختلالات مصرف مواد فعال است. این سازمان در سال ۱۳۷۷ توسط حسین دژاکام براساس تجاربی که داشته‌است شکل گرفته است. او بعد از درمان خود تجاربتش را در کتابی با عنوان عبور از منطقه ۶۰ درجه زیر صفر منتشر کرد. در حال حاضر ۱۵۸۹۸۶ نفر در کنگره ۶۰ که شامل افراد مصرف‌کننده و خانواده‌های آن‌ها هستند دارای کارت عضویت‌اند. بیش از ۵۰۰۰۰ هزار نفر درمان شده و در حال حاضر ۱۵۰۸۳ نفر در حال درمان‌اند [۷، ۸]. این سازمان دارای ۱۲۰ نمایندگی در سطح کشور برای درمان مردان، ۹ نمایندگی برای درمان زنان، ۷۵ نمایندگی ورزشی در کل کشور، ۳۱۱ کلینیک پزشک همکار و ۱۲۲۳ راهنمای درمان اختلالات مصرف مواد است [۷-۹].

داروی درمان در کنگره ۶۰ اپیوم تینکچر است [۱۰]. در این روش مواد مصرفی فرد اعم از محرک‌ها یا اپیوئیدها با داروی اپیوم تینکچر معادل‌سازی می‌شود. این معادل‌سازی براساس مثلث اندازه‌گیری که شامل اشباع، سازگاری و تغذیه است صورت می‌گیرد [۱۰]. این دارو در طی ۱۱ ماه به‌صورت تدریجی در پله‌های ۲۱ روزه و با ضریب ۰/۸ به صفر می‌رسد [۱۰]. ورود داروی اپیوم تینکچر به مجموع داروهای موجود برای درمان اعتیاد در ایران به دلیل پایلوت روی افراد کنگره ۶۰ و ریکاوری بلندمدتی که این افراد به دست آورده بودند صورت گرفته است [۱۱].

چندین مطالعه در کنگره ۶۰ انجام شده است که اثربخشی آن را مورد بررسی قرار داده است. در مطالعه تهرانی و همکاران نشان داده شده است که افراد درمان‌شده در کنگره ۶۰ به کنترل وسوسه، کاهش اختلالات روان‌شناختی، بهبود کیفیت زندگی و در نتیجه کاهش میزان عود رسیده‌اند [۱۲]. در مطالعه زاهدی اصل و همکاران نشان داده شده است که افراد درمان‌شده در کنگره ۶۰ باورهای سالم و سازنده جایگزین باورهای ناسالم و مخرب در زمان مصرف شده است [۱۳]. در مطالعه توکلی و همکاران نشان داده شده است که روش درمانی کنگره ۶۰ از نظر هزینه‌فایده مؤثر بوده است و باعث بهبود کیفیت زندگی

اختلالات مصرف مواد به جست‌وجوی اجباری و مصرف مواد با وجود تأثیرات وحشتناک آن و از دست دادن کنترل بر مصرف مواد تعریف می‌شود و مجموعه‌ای از علائم شناختی، رفتاری و فیزیولوژیکی را نشان می‌دهد [۱]. این اختلالات نتیجه فرایندی است که در آن عوامل متعددی روی هم تأثیر متقابل دارند و بر رفتار مصرف مواد و از دست دادن قضاوت در تصمیم‌گیری‌ها برای مصرف مواد مخدر اثر می‌گذارند [۲]. عواملی، مانند دسترسی به مواد، مقبولیت اجتماعی، شخصیت، خصوصیات زیستی و فشار همتایان جزو عوامل تعیین‌کننده در شروع فرایند اختلالات مصرف مواد است [۱، ۲]. این پدیده هزینه‌های انسانی و مالی بسیار زیادی بر جامعه گذاشته است و منجر به از دست دادن شغل‌ها، ارتباطات و حتی زندگی افراد شده است [۱، ۲]. این مسئله مختص به قشر یا سطح فرهنگی خاصی نیست و در تمام سطح جهان آثار این معضل دیده می‌شود [۲]. براساس گزارش دفتر مبارزه با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد مصرف‌کنندگان مواد مخدر از ۲۴۰ میلیون در سال ۲۰۱۱ به ۲۹۶ میلیون در سال ۲۰۲۱ افزایش یافته است که معادل با ۵/۸ درصد جمعیت جهانی در رده سنی ۱۵ تا ۶۴ سال است [۳]. طبق یک گزارش در ایران در سال ۲۰۱۵، ۲۳۴۰۰۰۰ نفر مصرف‌کننده اپیوم و مشتقات آن، ۲۴۰۰۰۰ نفر مصرف‌کننده کانابیس، ۱۸۰۰۰۰ نفر مصرف‌کننده محرک آمفتامین و ۳۴۸۰۰۰۰ نفر مصرف‌کننده قرص‌های آرامش‌بخش بوده‌اند [۴].

تاکنون تئوری‌های متعددی برای درمان ابعاد روان‌شناختی اختلالات مصرف مواد مطرح شده است [۵، ۶]. این تئوری‌ها شامل تئوری‌های پردازش اتوماتیک (مانند تئوری‌های یادگیری، تئوری‌های درایو، تئوری‌های عدم کارکردی مهارتی، تئوری‌های تقلیدی)؛ تئوری‌های انتخاب بازتابی (مانند تئوری‌های انتخاب عقلانی و تئوری‌های انتخاب با سوگیری)؛ تئوری‌های متمرکز بر هدف (مانند تئوری‌های پاداش مثبت، تئوری‌های نیاز اکتسابی، تئوری‌های نیاز از پیش موجود و تئوری‌های هویت)؛ تئوری‌های یکپارچه (مانند تئوری‌های تنظیم خود و تئوری‌های یکپارچه گسترده‌تر) هستند [۵، ۶].

تئوری‌های موجود در زمینه ابعاد روان‌شناختی اختلالات مصرف مواد به دلیل روش‌های تحقیق موجود به‌ندرت مورد آزمایش قرار گرفته است [۵]. با این حال، رابرت وست رویکردی را برای آزمایش تئوری‌ها مطرح کرده است که چه میزان یا چه تعداد در دنیای واقعی یا آزمایشی نمونه پیدا می‌شود که با تئوری در تضاد باشد [۵]. با این روش حداقل تعداد زیادی از تئوری‌هایی که ارائه شده‌اند در این آزمون موفق نمی‌شوند، چراکه با وجود تئوری‌های مطرح‌شده این پدیده کماکان به‌عنوان یک معضل اجتماعی مطرح می‌شود و شیوع آن در سطح جهان و کشور نشانگر این موضوع است که هنوز درمانی برایش وجود ندارد [۲].

جایگزین نمونه‌گیری هدفمند شد. در ابتدا داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته از فروردین ۱۴۰۱ تا دی ۱۴۰۲ جمع‌آوری شدند. مصاحبه‌ها بین ۲۰ تا ۶۰ دقیقه طول می‌کشید. شرکت‌کننده‌ها برای انجام مصاحبه از افرادی انتخاب شده‌اند که دارای این مشخصات بودند: الف) درمان‌شده در کنگره ۶۰ (۱ روز به بالا)، ب) تمایل به همکاری و پر کردن رضایت‌نامه برای ورود به مطالعه، ج) دارای قدرت بیان، د) دارای سابقه مصرف مواد مخدر.

راهنمای اولیه برای مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با سؤال انتهایی باز شروع شد. سؤال آغازگر در مصاحبه اول سؤال «لطفاً فرایند درمان اعتیاد خود را در این سازمان توضیح بدهید؟» بود. پس از جواب به این پرسش توسط مشارکت‌کننده، مصاحبه‌کننده سؤال‌های بعدی را بر مبنای جواب‌های داده‌شده مطرح کرد. پس از کسب رضایت از شرکت‌کننده محتوای مصاحبه از طریق ویس ریکورد ضبط شد. در طول مصاحبه شرکت‌کننده‌ها تشویق می‌شدند به‌صورت آزادانه بدون دادن کامنت، هدایت یا القای تمایل توضیح خود را ارائه دهند و محقق به دقت به مصاحبه گوش می‌داد.

آنالیز داده‌ها

داده‌های مطالعه براساس روش‌های مطرح‌شده در متدولوژی گراند تئوری آنالیز شدند که مشخصه اصلی آن روش مقایسه مداوم است. در این مطالعه فرایند آنالیز و مقایسه مداوم هم‌زمان با جمع‌آوری داده‌ها شروع شد. آنالیز داده‌ها از طریق نرم‌افزار مکس کیو دی ۲۰۲۰ در ۳ مرحله صورت گرفت که شامل کدگذاری باز، محوری و انتخابی بود. در کدگذاری باز متن ترانسکریب‌شده مصاحبه‌ها و همین‌طور سایر متون وارد نرم‌افزار شد. در داده‌های اولیه کدگذاری خطبه‌خط صورت گرفت و با پیشرفت مطالعه محتوای هر پاراگراف تعیین و کدی برای آن مشخص می‌شد. در کدگذاری محوری ارتباطات و نظم منطقی بین مفاهیم به‌دست‌آمده با استفاده از کدگذاری باز صورت گرفت که منجر به شناسایی و آشکار کردن ارتباطات بین مفاهیم و طبقه‌ها شد. در کدگذاری انتخابی که مرحله نهایی از کدگذاری بود کدها به‌منظور ساخت یک تصویر از همه مفاهیم و طبقه‌ها مجدداً مورد آنالیز و بازبینی قرار گرفتند. در این مرحله طبقه مرکزی انتخاب شد که می‌تواند دیگر طبقات را زیرمجموعه خود قرار دهد. در آنالیزهای صورت‌گرفته از نوشتن یادآور هم استفاده شد و از این طریق ایده‌های تئوری و مفهومی به‌صورت نوشتار آزاد در آنالیز به کار گرفته می‌شد. بازاندیشی محقق قسمت مهمی از فرایند کدگذاری بود.

افراد شده است [۱۵، ۱۶]. در مطالعه پیلهوری و همکاران نشان داده شده است که کنگره ۶۰ باعث ایجاد آرامش در خانواده و تغییرات مثبت در خانواده شده است که منجر به درمان افراد مصرف‌کننده شده است [۱۶]. در مطالعه دژاکام و همکاران نشان داده شده است روش درمانی کنگره ۶۰ باعث بهبود کارکردهای اجرایی و تنظیم بیان ژن‌های BDNF و 5HTTLPR بعد از ۶ ماه از درمان شده است [۱۷]. در مطالعه زاهدی و همکاران نشان داده شده است سطح کیفیت زندگی افراد بازتوان‌شده در کنگره ۶۰ بالاتر از معتادان بازتوان‌شده در کلینیک‌های ترک اعتیاد است [۱۸]. در مطالعه دژاکام و همکاران در پیگیری ۲۱۰۳۴ نفر درمان‌شده برای تعیین میزان عود و ۲۰۹۰ نفر برای بررسی تغییرات شناختی افراد درمان‌شده در کنگره ۶۰ در طول ۲ سال، عود کم و بهبود در عملکرد حافظه و تصمیم‌گیری نشان داده شد [۱۹]. در مطالعه دژاکام و همکاران (به‌منظور اثربخشی روش درمان کنگره ۶۰ برای درمان ۳۹۷۲ مصرف‌کننده شیشه در طول ۲ سال میزان ماندگاری، ۸۹ درصد را نشان داده است [۲۰]. در مطالعه رشیدیان و همکاران تئوری زیربنایی تغییرات در ساختارهای بدنی به دست آمد [۲۱].

مجموع این مطالعات و شواهد میدانی که از این سازمان وجود دارد نشان‌دهنده ارائه یک نگاه جدید به درمان اختلالات مصرف مواد است، اما با وجود این تئوری زیربنایی این سازمان از نظر ابعاد روان‌شناختی هنوز به‌صورت کامل و جامع مورد مطالعه قرار نگرفته است [۸]. این مطالعه با هدف دستیابی به تئوری موجود برای درمان اختلالات مصرف مواد از نظر روان‌شناختی در کنگره ۶۰ انجام شده است. برای دستیابی به این هدف، تجربیات افراد درمان‌شده، متون و یادداشت‌های در عرصه در کنگره ۶۰ با استفاده از متدولوژی گراند تئوری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در نهایت تئوری به‌دست‌آمده از این مطالعه با تئوری‌های روان‌شناختی در حوزه اختلالات مصرف مواد مورد مقایسه قرار می‌گیرد.

روش بررسی

باتوجه به سؤال پژوهش (افراد درمان‌شده در کنگره ۶۰ از نظر روان‌شناختی چگونه تغییر پیدا می‌کنند؟) که از نوع چگونگی است در این مطالعه از متدولوژی گراند تئوری نسخه استراوس و کوربین ۲۰۱۴ با هدف ایجاد تئوری برای جواب به سؤال مطرح‌شده استفاده شد [۲۱، ۲۲].

جمع‌آوری اطلاعات

منبع داده‌های این مطالعه شامل افراد درمان‌شده در کنگره ۶۰ (جدول شماره ۱)، متون و مشاهدات در عرصه بود [۲۱، ۲۲]. برای نمونه‌گیری اولیه از نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. با ادامه جمع‌آوری داده‌ها به‌تدریج نمونه‌گیری نظری،

جدول ۱. مشخصات افراد شرکت کننده در مطالعه

مشارکت کننده	جنسیت	سن	وضعیت ازدواج	تحصیلات	نوع ماده مصرفی	مدت مصرف	طول درمان	مدت رهایی	شعبه
اول	مرد	۵۰	متاهل	دیپلم	تریاک	۱۵ سال	۱۰ ماه و ۱۸ روز	۵۰ روز	خرم آباد
دوم	مرد	۴۱	متاهل	لیسانس	تریاک و شیره	۸ سال	۱۳ ماه	۹۳ روز	خرم آباد
سوم	مرد	۳۹	متاهل	لیسانس	هروئین و شیشه	۱۸ سال	۱۰ ماه و ۲۷ روز	۱ سال و ۹ ماه و دو روز	تهران
چهارم	مرد	۳۵	متاهل	لیسانس	هروئین، داروهای ژنریک، متادون و علف	۱۷ سال	۱۰ ماه	۱ سال و ۶ ماه و ۲۴ روز	تهران
پنجم	مرد	۳۱	مجرد	دیپلم	تریاک، ماریجوانا و شیره تریاک	۷ سال	۱۳ ماه و سه روز	۳ سال و ۷ ماه	تهران
ششم	مرد	۳۷	متاهل	کارشناسی	شیره و متادون	۵ سال و ۹ ماه	۱۱ ماه	۶۹ ماه	تهران
هفتم	مرد	۴۴	متاهل	دیپلم	شیشه و متادون	۱۴ سال	۱۲ ماه و ۱۲ روز	۱ روز	تهران
هشتم	مرد	۳۹	متاهل	دیپلم	شیره و شیشه	۱۷ سال	۱۰ ماه	۳ ساعت	آبادان
نهم	مرد	۴۳	متاهل	دیپلم	تریاک و شیشه، هروئین و حشیش	۱۸ سال	۱۱ ماه و ۱۰ روز	۷ سال و ۷ ماه و ۶ روز	تهران
دهم	مرد	۳۹	مجرد	دیپلم	شیره، تریاک و قرص	۶ سال	۱۳ ماه	۶ سال	تهران
یازدهم	مرد	۵۱	متاهل	دیپلم	شیره	۱۰ سال	۱۰ ماه و ۴ روز	۱۰ سال	اصفهان
دوازدهم	مرد	۳۶	مجرد	دیپلم	قرص و تریاک	۸ سال	۱۱ ماه	۷ سال	تهران
سیزدهم	مرد	۴۱	مجرد	کاردانی	تریاک، شیره، شیشه، انواع قرص ها، حشیش و الکل	۱۷ سال	۱۰ ماه و ۱۰ روز	۴ سال و ۱۰ ماه	تهران
چهاردهم	مرد	۳۶	متاهل	دیپلم	هروئین و شیشه	۲۰ سال	۱۱ ماه	۱ سال و ۴ ماه	چالوس
پانزدهم	مرد	۴۴	مجرد	کارشناسی ارشد	کوکائین، تریاک، شیشه، شیره، الکل، قرص	۱۷ سال	۱۰ ماه و ۲۸ روز	۲ روز	تهران
شانزدهم	مرد	۴۸	متاهل	لیسانس	شیره خوراکی و کشیدنی و حشیش	۲۰ سال	۱۲ ماه و ۲۸ روز	۳ ماه و ۶ روز	تهران
هفدهم	مرد	۴۳	متاهل	فوق دیپلم	الکل و گل	۲۵ سال	۱۲ ماه و ۲ روز	۱۰ ماه	تهران
هجدهم	مرد	۵۰	متاهل	فوق دیپلم	تریاک و شیره	۱۷ سال	۱۰ ماه و ۳ روز	۱۸ ماه	تهران
نوزدهم	مرد	۴۵	متاهل	لیسانس	هروئین کشیدنی	۲۸ سال	۱۶ ماه	۱۰ ماه و ۳ روز	تهران
بیستم	مرد	۵۱	متاهل	سوم ابتدایی	تریاک و شیره	۳۰ سال	۱۰ ماه و ۱۵ روز	۶ ماه	اصفهان
بیست و یکم	مرد	۴۳	متاهل	دیپلم	شیره و تریاک	۱۵ سال	۱۰ ماه و ۴ روز	۳ ماه	مشهد
بیست و دوم	مرد	۴۶	متاهل	لیسانس	تریاک و شیره	۱۰ سال	۱۰ ماه و ۴ روز	۴ سال	مشهد
بیست و سوم	مرد	۳۴	مجرد	دیپلم	گل، حشیش و شربت تریاک	۷ سال	۱۴ ماه و ۱۳ روز	۳ ماه و ۷ روز	تهران
بیست و چهارم	مرد	۵۸	متاهل	ابتدایی	هروئین	۲۵ سال	۱۲ ماه و ۲۹ روز	۲ ساعت	اصفهان
بیست و پنجم	مرد	۳۲	متاهل	ابتدایی	شیره و تریاک	۷ سال	۱۱ ماه	۲ سال و ۱ ماه	قزوین

توانبخشنی

اعتمادپذیری

در این مطالعه اعتمادپذیری باتوجه به اصول مطرح شده در روندهای گراند تئوری موجود در نسخه استراوس و کوربین ۲۰۱۴ مد نظر قرار گرفت [۲۱]. اعتمادپذیری با استفاده از ثبت وقایع، نوشتن یادآورهای، درگیری بلندمدت و مشاهدات مداوم در زمینه، چک اعضا، استفاده از مثلث سازی در روش و منبع داده ها، بررسی همتایان و درگیری در خودآگاهی اندیشمندانه ارتقا یافت. درگیری بلندمدت در زمینه شکل دهی، ارتباط با مشارکت کنندگان را تسهیل کرد. علاوه بر این مشاهدات طولانی مدت به محقق کمک کرد اصولی که در شکل دهی فرایندها و بافتارهای این سازمان وجود دارد را بهتر درک کند. چک اعضا با نشان دادن محتوای طبقه های ظهور کرده به اعضای کنگره ۶۰ انجام شد و از این طریق نسبت به تفسیرهایی که از داده ها شکل گرفته بود بازخوردهایی دریافت شد و اصلاحات مد نظر صورت گرفت. مثلث سازی در روش و منبع داده ها از طریق روش های متنوع جمع آوری داده ها و منابع مختلف صورت گرفت. در سراسر طول تحقیق آنالیز تصویری، مستندات به افراد متخصص نشان داده می شد.

یافته ها

پس از آنالیز صورت گرفته از ۲۵ مصاحبه (جدول شماره ۱)، متون اصلی (کتاب عبور از منطقه ۶۰ درجه زیر صفر و جهان بینی ۱ و ۲) و یادداشت های در عرصه، مفهوم «جهان بینی در کنگره ۶۰» به عنوان مفهوم مرکزی مشخص شد. طبقه بندی مفاهیم در جدول شماره ۲ نشان داده شده است.

جهان بینی

جهان بینی، دریافت «...دیدم یک سری نشستند...» (مصاحبه پنجم)، «...خیلی می شنیدم...» (مصاحبه چهاردهم)، احساس «...آدم عصبانی و خشمگینی بودم...» (مصاحبه بیست و پنجم)، «...یک حالت ناامیدی شدیدی را در درون تجربه می کردم...» (مصاحبه بیست و سوم) و پاسخ فرد «...وقتی من کارهای ارزشی را انجام می دهم...» (مصاحبه بیست و پنجم)، «...خیلی واقعاً برخوردادم برخورد انسانی شده...» (مصاحبه بیست و یکم) نسبت به دنیای درون «...برای همین زندگی روزمره خودمون...» (مصاحبه بیست و یکم)، «...بلافاصله گفتم که ریشه را در خودت جست و جو کن...» (مصاحبه چهارم) و بیرون «...با دوستان با خانواده ت چطور رفتار کنی...» (مصاحبه اول)، «...روابط عمومیم با بقیه بهتر است...» (مصاحبه بیست و دوم) است.

به منظور درمان فرد در کنگره ۶۰ در جهان بینی اعتیادی فرد «...جهان بینی ام و اندیشه و تفکراتم از اون تعادل لازم خارج شد...» (مصاحبه نهم)، «...مصرف مواد جهان بینی یعنی طرز اندیشه انسان را آفیونی می کند...» (مصاحبه پنجم) تبدیلات صورت می گیرد و تبدیل به یک جهان بینی سالم «...من ۹۹ درصد و افکار و اندیشه ام تغییر کرد...» (مصاحبه بیست و یکم)، «...این تغییر

نگرش حالت را خوب می کنه...» (مصاحبه چهاردهم) می شود.

مشارکت کننده ای اول بیان می کند که جهان بینی نگاه او را در تمام کارها مشخص می کند و براساس این جهان بینی است که چگونگی انجام کارهایش تعیین می شود:

«...من الان فقط فکر می کنم جهان بینی یعنی چی. یعنی من هر کاری را که بخوام انجام بدم نوع نگاه من به اون کار جهان بینی من را تشکیل می دهد. من امروز می خوام برم خرید بکنم. آیا می توانم با جهان بینی خرید بکنم؟ خرید کردن یعنی چی؟ چی کار بایستی بکنم؟ اول بایستی تفکر بکنم یک ساختاری را تشکیل بدهم ببینم کجا می خوام برم خرید کنم...»

مفهوم جهان بینی در کنگره ۶۰ شامل اجزای جهان بینی و ارتباط اجزای جهان بینی است.

اجزای جهان بینی

اجزای جهان بینی شامل صوت و نور، نفس و ساختارهای آن، قلب و حس های آن، عقل، عمل و انرژی است.

نفس و ساختارهای آن

پایه و اساس جهان بینی نفس «(من...)» (مصاحبه اول)، «(من...)» (مصاحبه پنجم) است. نفس موجودیت فرد مصرف کننده را تعیین می کند «(من خانواده ام...)» (مصاحبه سوم)، «من صحبت هام را...» (مصاحبه نهم) و از مجموعه ای از ذرات تشکیل شده است که دارای خواسته «(می خواهم که جبران بکنم...)» (مصاحبه سوم) «خواستار رهایی...» (مصاحبه نهم) است. ذراتی که دارای خواسته مشترک هستند دور یکدیگر جمع می شوند و به جهت تحقق خواسته خود سیستمی را پدید می آورند که به آن ساختار «(چطور کار کنم)» (مصاحبه بیستم)، «می تونی صبور باشی» (مصاحبه شانزدهم) گفته می شود. این ساختارها به ۲ شکل مثبت «(درمان من...)» (مصاحبه چهاردهم) و منفی «اعتیاد...» (مصاحبه پانزدهم) وجود دارد. ساختارها در درون فرد مصرف کننده ۲ هدف اصلی حفظ یا بقا «(صبح بیدار می شدم و می گفتم اصلاً چرا بایستی بیدار بشم...)» (مصاحبه بیست و سوم) و رشد یا توسعه «(مصرف موادم چند برابر می شد)» (مصاحبه شانزدهم) را دنبال می کنند.

شرکت کننده سوم توضیح می دهد زمانی که دچار مشکل می شود خواسته های نفس خود را بررسی می کند که آیا این خواسته ها معقول است یا غیر معقول:

«...من می آم می بینم که یک قسمتی در وجودم مشکل داره و می گم این الان نفس من بود و کدوم نفس من بود که این بلا را سر من آورد. چی می خواد از من نفس من. خواسته معقول من است یا خواسته غیر معقول من است یا خواسته خوب من است...»

جدول ۲. طبقه‌بندی مفاهیم

مفهوم مرکزی	طبقات	زیرطبقات	نقل قول‌های مربوط به مفاهیم
جهان‌بینی در کنگره ۶۰	اجزای جهان‌بینی	نفس و ساختارهای آن	«چقدر می‌توانیم این صفات را تغییر بدیم، خصوصیاتمون رو تغییر بدیم، از یک‌سری عاداتمون بیایم بیرون،» (مصاحبه شانزدهم) «مگه چگونه باور و ایمان‌ها ساخته می‌شوند، می‌گن با تکرار، شما یک چیزی مدام برات تکرار می‌شه این تبدیل می‌شه به باور تو.» (مصاحبه پانزدهم)
		صوت و نور (آموزش)	«سی‌دی‌ها و کتاب عبور از منطقه ۶۰ درجه زیر صفر، کتاب ۱۴ وادی، کتاب عشق، کتاب ۱۴ مقاله، کتاب ادموند و هلیا و کتاب حال شما چطور است و جزوه جهان‌بینی ۱ و ۲ استاد امین که پی و فونداسیون جهان‌بینی است.» (مصاحبه بیست‌وپنجم)
	ارتباط اجزای جهان‌بینی	قلب و حس‌های ایجادشده در آن	«می‌گم یه دو سه تا از همشهریامون رفته بودن کنگره اومدن کنگره را به ما پیشنهاد کردن، گفتن کنگره خیلی خوبه، راحت می‌تونی درمان بشی اگه بخوای، گفتیم اتفاقاً می‌خوام و خسته شدم.» (مصاحبه بیستم)
		عقل	«خشم من به شدت کم شده.» (مصاحبه بیست‌وپنجم) «ولی الان تک‌تک این بچه‌ها را واقعاً دوست دارم.» (مصاحبه شانزدهم)
ارتباط اجزای جهان‌بینی	ارتباط اجزای جهان‌بینی سالم	عمل	«و درعین حال فرصتی باشه که انسان خودش را پیدا کند و جایگاه خودش را پیدا کند» (مصاحبه چهاردهم) «یک‌سری تصمیمات اشتباه، من یادمه درس را که ادامه ندادم مصرفم چند برابر شد.» (مصاحبه بیست‌وسوم)
		انرژی	«من با کسی قهر می‌کردم و باهاش به هم می‌زدم نمی‌رفتم ارزش غرخواهی کنم و حتی اگر مقصر خودم بودم و این یک تغییر دیگه‌ای بود که من می‌بینم.» (مصاحبه بیست‌وپنجم) «وقتی درست انجام بدم، روابط عمومیم با بقیه بهتر است، بقیه حتی دوست دارن بیان با من شریک بشن توی کارهای بیرون» (مصاحبه بیست‌ودوم)
	ارتباط اجزای جهان‌بینی	ارتباط اجزای جهان‌بینی اعتیادی	«کنگزه داشته باشند و انرژی داشته باشند» (مصاحبه پنجم) «خیلی صمیمانه برخورد می‌کنم، فکر می‌کنم وقتی این کار را می‌کنم این انرژی برمی‌گرده به من.» (مصاحبه هجدهم)
توانبخشانی			

صوت و نور (آموزش)

چه جوری بخوایم از یک‌سری افکار اشتباه و از یک‌سری کارهای ضدارزشی دوری کنیم...

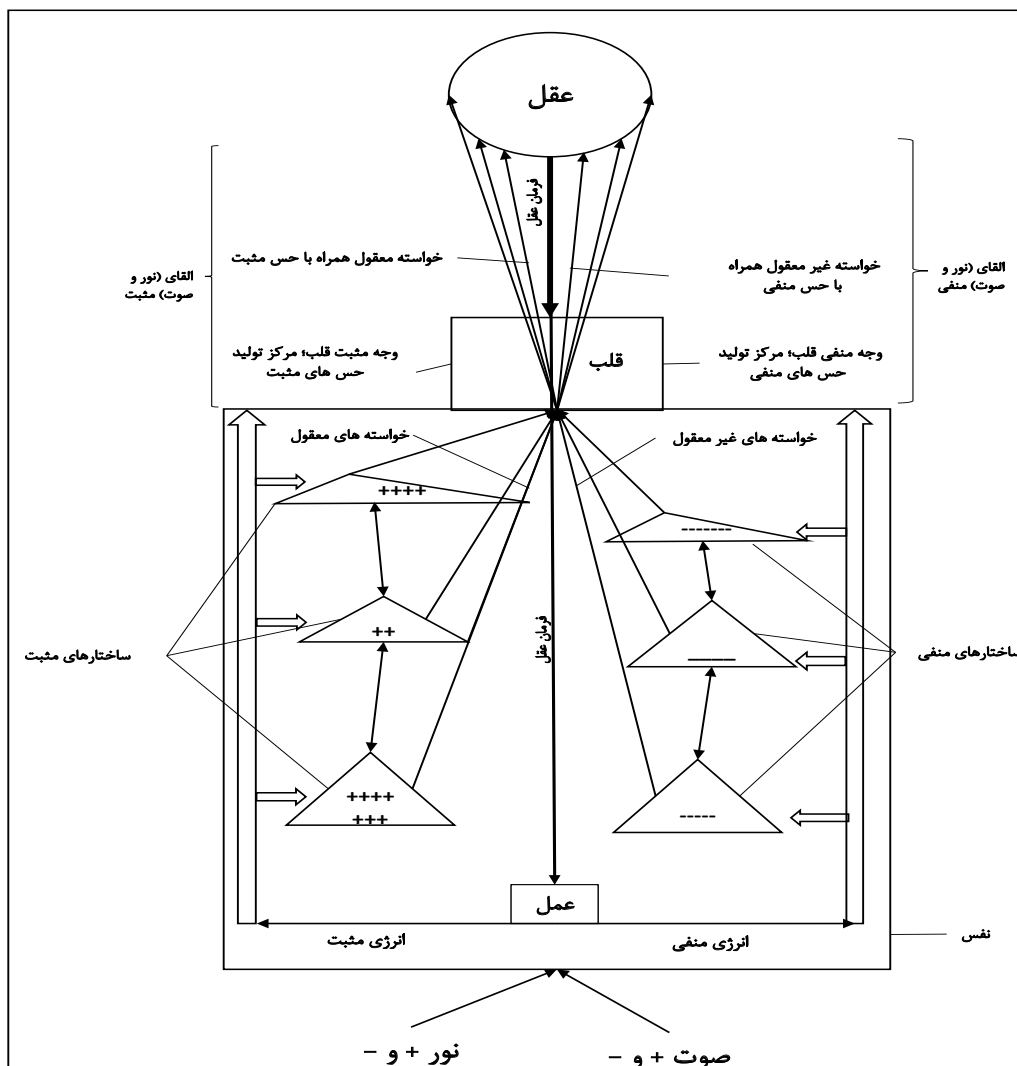
قلب و حس‌های ایجادشده در آن

قلب (نه به معنای قلب فیزیکی) مرکز حس‌های بدن (»...«) دوست دارم...» (مصاحبه شانزدهم)، «...برای خودم یک‌سری ترس، ناامیدی و انزوا و گوشه‌گیری برای تشکیل داده بودم...» (مصاحبه هشتم)، است. حس نیرویی است که باعث به‌کارگیری قوه عقل (»...فقط می‌دونستم این کتاب را یک نیرویی بهم می‌داد. به خاطر همین هم بود که کتاب را نگه داشتم...» (مصاحبه هجدهم)، «...درحقیقت تمام احساس تو وارونه می‌شود. آدم‌هایی که دلشون برای تو می‌سوزه و می‌خوان به تو کمک کنند. تو نسبت به آن‌ها زاویه پیدا می‌کنی...» (مصاحبه پانزدهم)، «...علاقه شدیدی که من به برادرم دارم گفتم این همون جایی است که من می‌خوام...» (مصاحبه هجدهم)، می‌شود. حس به ۲ شکل مثبت (»...و کم‌کم از اون ناامیدی اومدم بیرون...» (مصاحبه چهاردهم) و منفی (»...یک حالت افسردگی و یک حالت ناامیدی شدیدی...» (مصاحبه بیست‌وسوم)) وجود دارد.

نور (»...دیدم...«) (مصاحبه هجدهم)) و صوت (»...خیلی می‌شنیدم...«) (مصاحبه چهاردهم)) ۲ ورودی برای فرد مصرف‌کننده است. نور شامل همه آن تصاویر (»...کتاب‌های ما...«) (مصاحبه چهاردهم)) و رفتارهایی (»...رفتارها و کردارهایی که اونا داشتن برای خودمون الگو سازی کردیم...«) (مصاحبه هفدهم)) است که ازطریق حس بینایی دریافت می‌شود و باعث شروع حرکت در فرد می‌شود. صوت شامل تمام صداهایی (»...سی‌دی‌ها را گوش می‌کردم...«) (مصاحبه چهاردهم)، «...گفت تو رها می‌شوی...» (مصاحبه چهاردهم)) است که ازطریق حس شنوایی دریافت و باعث انتقال اطلاعات و آگاهی می‌شود. در جهان واقعی صوت و نور به ۲ صورت مثبت و منفی وجود دارد.

شرکت‌کننده ششم تجربه خود از نور و صوت مثبت دریافتی از منابع آموزشی کنگره ۶۰ و به‌کارگیری این آموزش‌ها برای دوری از ضدارزش‌ها را این‌گونه توضیح می‌دهد:

«...جهان‌بینی هم برمی‌گرده به نوشتار و آموزش‌های کنگره که ما با این منابع آموزشی یاد می‌گیریم چگونه زندگی کنیم.

تصویر ۱. ارتباط اجزای جهان‌بینی

توانبخشنی

می‌کند («...هر مسئله که باهاش مواجهه می‌شوی، می‌آی با مصالح جهان‌بینی اون را تجزیه و تحلیل می‌کنی...» (مصاحبه چهارم)، «... در ادامه رسیدیم از نامزد اعتیاد به یک مصرف‌کننده دائمی...» (مصاحبه بیست و پنجم)) و به اجرا شدن («...من هم والیبال بازی می‌کنم...» (مصاحبه بیستم)) یا نشدن («...تونستم خودم را بکشم کنار...» (مصاحبه چهاردهم)) خواسته‌های نفس فرمان می‌دهد.

شرکت‌کننده سوم تجربه خود از تجزیه و تحلیل خواسته‌های خود از طریق عقل و سنجیدن حرف‌های دیگران را این‌گونه توضیح می‌دهد:

«...این خواسته غیر معقول من است یا خواسته خوب من است. آن را می‌دارم توی عقلم و بررسیش می‌کنم که این کار را انجام بدم یا نه. یا یک نفر دیگه که حرفی رو می‌زنه دوباره همین‌طوری می‌سنجم و بالا پایین می‌کنم...»

شرکت‌کننده چهاردهم از تغییر در احساس خود و پیدا کردن حس ارزشمندی با انجام خدمت در کنگره ۶۰ این‌گونه توضیح می‌دهد:

«...خودم رو می‌گم من قبل از ورودم به کنگره احساس اینکه یک مصرف‌کننده بی‌مصرف هستم را داشتم. ولی وقتی وارد کنگره شدم یک اصل اساسی وارد زندگی من شد. شروع کردم به خدمت کردن و شال کمک راهنمایی را گرفتن. احساس ارزش توی زندگیم پیدا کردم...»

عقل

عقل فرمانده یا رهبر درونی فرد است که خواسته‌های نفس («...خواستم ترک کنم...» (مصاحبه چهاردهم)، «...هر کاری که دلم خواست می‌توانم بکنم...» (مصاحبه سوم)) را تجزیه و تحلیل

عمل

عمل بیانی است که فرد از خود نشان می‌دهد («...سر جلسات بنیشنی...» (مصاحبه دوم)، «...از خواب بلند شی بیای در پارک قرار بگیری...» (مصاحبه دوم)) که به شکل نور («...من قرار بوده ۴۰ سی‌دی بنویسم...» (مصاحبه هفتم)، «...من این نظم و انضباط و احترام...» (مصاحبه بیست‌ودوم)) و صوت («...گفتارمون صحیح نبود...» (مصاحبه هفدهم)، «...با دوستم حرف بزنم...» (مصاحبه سوم)) است. عمل به ۲ شکل سالم («...از الفاظ خوب استفاده می‌کنیم...» (مصاحبه هفدهم)، «...می‌اومدیم مشارکت می‌کردیم...» (مصاحبه نهم)) و ناسالم («...گیر می‌دادم به همه‌چی...» (مصاحبه هشتم)، «...دزدی هم می‌کردیم...» (مصاحبه هفدهم)) بیان می‌شود.

شرکت‌کننده نهم تغییر در اعمال خود، مانند خواب و ارتباط با اعضای خانواده را این‌گونه توضیح می‌دهد:

«...رفته‌رفته دیدم که من داره خوابم مرتب می‌شه، توی خانواده دارم از خانمم تشکر می‌کنم که یک چای جلوی من می‌ذاره، دارم منظم می‌شم...»

انرژی

انرژی توان فرد («...با یک انرژی و توان به کارام برسم...» (مصاحبه نهم)، «...انسان وقتی همه‌چیزش درست باشه می‌گه می‌خنده، کار می‌کنه و انرژی داره...» (مصاحبه دوازدهم)) برای انجام عمل‌هاست. ماهیت انرژی ایجادشده به حس زیربنای آن («...نامیدی سراغ همه می‌آد...» (مصاحبه دوازدهم)، «...اون حس را به من بده که آره اینجا می‌تونم درمان بشم...» (مصاحبه سیزدهم)) و چگونگی انجام آن عمل («...هرکی حرفی رو می‌زنه دوباره همین‌طوری می‌سنجم و بالا پایین می‌کنم...» (مصاحبه سوم)، «...چه جوری ورزش کنم...» (مصاحبه سوم)) بستگی دارد. انرژی به ۲ شکل مثبت («...این باعث می‌شد من خیلی انرژی دریافت کنم...» (مصاحبه سوم)، «...من اگر آموزش بگیرم این انرژی را دریافت می‌کنم...» (مصاحبه چهاردهم)) و منفی («...چه ضدارزش‌هایی و چه انرژی‌های منفی...» (مصاحبه شانزدهم)، «...یکی از عامل‌هایی که به مصرف مواد علاقه‌مند شدم و شروع کردم. می‌خواستم انرژی بده...» (مصاحبه بیست‌ویکم)) در فرد ایجاد می‌شود و در راستای حفظ و توسعه ساختارهای درونی فرد («...چون بیشتر انرژی رو گذاشته بودم رو اینکه اپیوم تینکچر مصرف کنم...» (مصاحبه دوم)، «...براش انرژی می‌گذار...» (مصاحبه سوم)) مصرف می‌شود.

شرکت‌کننده بیست‌وپنجم درباره تغییر در جایگاه‌های خدمتی و به دست آوردن انرژی از آن در کنگره ۶۰ توضیح می‌دهد:

«...من به اندازه خودم در کنگره ۶۰ خدمت می‌کنم و تغییر جایگاه می‌دهم. انرژی در من جریان پیدا کنه یا چه جوری بگم وقتی من تغییر جایگاه می‌دم انرژی من هم تغییر می‌کنه، از حالتی به حالت دیگه درمی‌آد...»

ارتباط اجزای جهان‌بینی

مجموعه اجزای جهان‌بینی در ارتباط با همدیگر هستند و باعث شکل‌گیری جهان‌بینی در فرد می‌شود. نحوه ارتباط این اجزا در تصویر شماره ۱ نشان داده شده است. در این تصویر صوت و نور به ۲ شکل مثبت و منفی تغذیه نفس است. زمانی که فرد این دو منبع را دریافت می‌کند تحریک ساختارهای درون فرد شروع می‌شود. باتوجه‌به نوع ساختاری که درون فرد فعال می‌شود خواسته‌های مربوط به آن ساختار به قلب می‌رود و در آنجا دارای حس می‌شود. اگر خواسته مدنظر دارای نیرو و انرژی کافی باشد توسط عقل مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. در این صورت عقل به اجرا یا عدم اجرای آن خواسته فرمان می‌دهد. سپس این خواسته همراه با حسی که دارد ممکن است به مرحله اجرا برسد یا نرسد. درنهایت باتوجه‌به جنس حس و چگونگی مسیر اجرا ۲ حالت عمل سالم یا غیرسالم در فرد پیش می‌آید. عمل سالم منجر به انرژی مثبت و عمل غیرسالم منجر به انرژی منفی می‌شود. انرژی مثبت در راستای بقا و رشد ساختارهای مثبت هزینه می‌شود و انرژی منفی در راستای بقا و رشد ساختارهای منفی هزینه می‌شود.

بحث

در این مطالعه به منظور رسیدن به تئوری روان‌شناختی زیربنایی درمان اختلالات مصرف مواد در کنگره ۶۰ ابتدا از طریق رویکرد استقرا (مصاحبه‌ها) جمع‌آوری داده‌ها صورت گرفت. سپس به منظور رسیدن به ابعاد مختلف این تئوری از رویکرد قیاسی (متون) استفاده شد و درنهایت به منظور رسیدن به مکانیسم‌های زیربنایی تغییرات روان‌شناختی از رویکرد پس‌کاوی (استعاره‌ها) استفاده شد. برای به‌کارگیری این رویکردها از متدولوژی گراندد تئوری در این مطالعه استفاده شد [۲۲، ۲۱].

مفهوم مرکزی به‌دست‌آمده از این مطالعه جهان‌بینی در کنگره ۶۰ است. این مفهوم شامل اجزای جهان‌بینی و ارتباط اجزای جهان‌بینی است. در این قسمت از بحث تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ با دیگر تئوری‌های روان‌شناختی اختلالات مصرف مواد، مانند تئوری‌های یادگیری، تئوری‌های عدم کارکرد مهارتی، تئوری‌های انتخاب آگاهانه، تئوری‌های انتخاب سوگیرانه، تئوری‌های نیازهای از پیش موجود، تئوری‌های مربوط به هویت، تئوری‌های مربوط به تنظیم خود و تئوری‌های یکپارچه مورد مقایسه قرار می‌گیرد و وجه تشابه و تفاوت آن‌ها بیان می‌شود [۵، ۶].

تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ و تئوری‌های یادگیری

اختلالات مصرف مواد در تئوری‌های یادگیری، شامل یادگیری تداعی بین نشانه‌ها، پاسخ‌ها و تقویت‌کننده‌های مثبت یا منفی قوی است [۵، ۶]. در مقایسه تئوری‌های یادگیری با تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ نشانه‌ها معادل با صوت و نور دریافتی، پاسخ‌ها معادل با فرمان‌های عقل و تقویت‌کننده‌های مثبت یا منفی معادل با انرژی به‌دست‌آمده از عمل سالم و عمل ناسالم است که در راستای رشد و توسعه ساختارها مصرف می‌شود. وجه تفاوت تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ با این تئوری‌ها در نظر گرفتن عوامل دیگر، مانند ساختارهای درونی، نفس، عقل و حس در شروع و ادامه فرایند مصرف مواد مخدر است [۵، ۶، ۲۳].

تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ و تئوری‌های عدم کارکرد مهارتی

اختلالات مصرف مواد در تئوری‌های عدم کارکرد مهارتی شامل نقص در مکانیسم‌های موردنیاز برای کنترل ایمپالس‌هاست [۲۴، ۲۵]. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ ایمپالس‌ها معادل با خواسته است و زمانی که ساختارهای مثبت فرد رشد نکرده باشد قادر به کنترل خواسته‌های مربوط به ساختارهای منفی نیست. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ علت ناتوانی فرد در عدم کارکرد مهارتی به دلیل وجود ساختارهای منفی مربوط به اختلالات مصرف مواد در درون نفس فرد است و چگونگی تقویت این کارکرد برای درمان اختلالات مصرف مواد از طریق شکل‌گیری ساختارهای مثبت در فرد است [۲۴، ۲۵].

تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ و تئوری‌های انتخاب آگاهانه

در تئوری‌های انتخاب آگاهانه فرد مصرف‌کننده انتخاب می‌کند که در رفتارهای اعتیادی درگیر شود و ریکآوری شامل انتخاب عدم درگیری در آن است. پیشگیری و ارتقای ریکآوری در این رویکردها شامل تغییر مزایا و معایب واقعی یا درک‌شده و بهبود فرایند تصمیم‌گیری است. اختلالات مصرف مواد در تئوری‌های انتخاب عقلانی شامل یک انتخاب عقلی است که فواید رفتارهای اعتیادی بیشتر از هزینه‌های آن است [۲۶]. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ انتخاب آگاهانه اختلالات مصرف مواد، شامل ورود صوت و نور منفی مربوط به اعتیاد است که باعث تحریک ساختارهای درونی نفس می‌شود. در صورتی که خواسته مدنظر توسط عقل به مرحله اجرا برسد انرژی منفی ایجاد می‌شود که در رشد و بقای ساختارهای منفی مصرف می‌شود. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ چگونگی شکل‌گیری انتخاب‌ها به دلیل شکل‌گیری ساختارهای منفی است و تغییر انتخاب‌های مربوط به اختلالات مصرف مواد به دلیل شکل‌گیری ساختارهای مثبت است [۲۶-۲۹].

تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ و تئوری‌های انتخاب سوگیرانه

اختلالات مصرف مواد در تئوری‌های انتخاب سوگیرانه تا حدی از تأثیر سوگیری‌های عاطفی و دیگر سوگیری‌ها بر فرایند مقایسه گزینه‌های درگیر شدن یا نشدن در رفتارهای اعتیادی شامل می‌شود [۳۰-۳۲]. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ ابتدا در فرد خواسته مربوط به اختلالات مصرف مواد با توجه به دریافت‌های نور و صوت شکل می‌گیرد. سپس این خواسته‌ها به قلب می‌رود و در قلب یک حس منفی به خود می‌گیرد و به عقل می‌رسد و عقل به اجرای این خواسته فرمان می‌دهد. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ چگونگی شکل‌گیری این سوگیری‌ها به دلیل وجود ساختارها و حس‌های منفی در درون فرد مصرف‌کننده مواد مخدر و فرمان عقل در راستای آن است [۳۰-۳۳].

تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ و تئوری‌های نیاز از پیش موجود

اختلالات مصرف مواد در تئوری‌های نیاز از پیش موجود، شامل درگیری در رفتارهای اعتیادی است که نیازهای مهم از پیش موجود را بر آورده می‌کند [۳۴، ۳۵]. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ به دلیل اینکه در نفس ممکن است ساختارهای منفی از قبل وجود داشته باشد فرد را به سمت رفتارهای اعتیادی سوق می‌دهد. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ در شکل‌گیری اختلالات مصرف مواد عوامل متعددی تأثیرگذار است، ولی تأثیر همه این عوامل از یک مسیر مشخص با تغییر در ابعاد فیزیولوژیکی و جهان‌بینی فرد شکل می‌گیرد [۳۵].

تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ و تئوری‌های مربوط به هویت

اختلالات مصرف مواد در تئوری‌های مربوط به هویت تا حدی به دلیل جنبه‌هایی از هویت خود و اینکه خود را چگونه می‌بینید شکل می‌گیرد [۳۶، ۳۷]. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ نفس و ساختارهای درون آن از عوامل اصلی شروع فرد به مصرف مواد است. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ تأثیر عوامل دیگر مانند حس، صوت و نورهای دریافتی در شکل‌گیری و ریکآوری اختلالات مصرف مواد مطرح شده است [۳۶، ۳۷].

تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ و تئوری‌های مربوط به تنظیم خود

اختلالات مصرف مواد در تئوری‌های مربوط به تنظیم خود شامل شکست استراتژی‌ها، مهارت‌ها و ظرفیت برای کنترل خود در مواجهه با تکانه‌ها و خواسته‌های زیربنای رفتارهای اعتیادی است و این شکست تا حدی به دلیل استهلاک نفس است [۳۸، ۳۹]. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ استراتژی‌ها، مهارت‌ها و ظرفیت‌ها معادل با ساختارهای مثبت فرد است که در مقابله با خواسته‌های مربوط به اختلالات مصرف مواد ناتوان است و به همین دلیل فرد مصرف‌کننده می‌شود. در تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ مطرح می‌شود که رفتارهای اعتیادی ممکن است بدون

تئوری‌های موجود در نظر گرفته نشده است در این تئوری مورد توجه قرار گرفته است.

این مطالعه مرحله اولیه از تولید دانش است؛ بنابراین برای توسعه و به‌کارگیری این تئوری در بالین بایستی مطالعات دیگر با متدولوژی‌های مختلف صورت بگیرد. باتوجه به تعداد بالای افراد درمان‌شده و در حال درمان در کنگره ۶۰ پیشنهاد می‌شود مطالعات مختلف اپیدمیولوژی، مانند کوهورت آینده‌نگر، کوهورت گذشته‌نگر، کیس کنترل، کیس سری و کارآزمایی‌های بالینی به‌منظور تعیین میزان اثربخشی این تئوری صورت بگیرد. همچنین مطالعات کیفی به‌منظور فهم عمیق تجارب افراد درمان‌شده در کنگره ۶۰ و مقایسه آن با دیگر روش‌ها از نظر کیفی صورت بگیرد. در صورت مؤثر بودن این تئوری می‌توان پروتکل‌ها و راهنماهای بالینی را از آن استخراج کرد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

تأیید اخلاقی تحقیق از دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی با کد اخلاق IR.USWR.REC.1400.237 گرفته شد. تحقیق مطابق با گایدلاین‌های موجود در تحقیقات کیفی صورت گرفت. محقق خود را معرفی می‌کرد و هدف و روش مطالعه را توضیح می‌داد و سپس فرم رضایت آگاهانه از همه مشارکت‌کننده‌ها که دارای توانایی شناختی برای خواندن و درک بودند به دست آمد. شرکت‌کننده‌ها در هر زمان می‌توانستند همکاری نکنند. همچنین محقق یادآوری می‌کرد از هیچ مشخص‌کننده شخصی در گزارشات یا انتشارات استفاده نکند. مجموعه داده‌های آنالیزشده در این مطالعه به‌صورت عمومی در دسترس نیست، اما با درخواست منطقی از نویسنده مسئول با رعایت محرمانه بودن شرکت‌کننده‌ها در دسترس قرار می‌گیرد.

حامی مالی

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه طرح دکتری کاردرمانی علی رشیدیان در گروه کاردرمانی و مرکز تحقیقات سوءمصرف و وابستگی به مواد، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی است. بودجه این مطالعه از مرکز تحقیقات سوءمصرف و وابستگی به مواد دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی تأمین شد. این مرکز هیچ نقشی در جمع‌آوری، تفسیر و گزارش‌دهی داده‌ها نداشته است.

مشارکت‌نویسندگان

مفهوم‌سازی، تحقیق، بررسی و ویرایش: همه نویسندگان؛ روش‌شناسی، منابع، تهیه پیش‌نویس اولیه و مصورسازی: حمیدرضا خانکه و علی رشیدیان؛ اعتبارسنجی، نظارت و مدیریت پروژه: حمیدرضا خانکه، اشرف کربلایی نوری و امید رضایی.

حس تضاد یا خواسته‌ای برای کنترل خود ایجاد شود و همچنین ممکن است اختلالات مصرف مواد برای افرادی شکل بگیرد که در سایر حوزه‌های زندگی دارای درجه بالایی از خودکنترلی باشند [۳۸، ۴۰].

تئوری جهان‌بینی در کنگره ۶۰ و تئوری‌های یکپارچه

اختلالات مصرف مواد در تئوری‌های یکپارچه، شامل طیف وسیعی از فرایندها برای رفتارها، جمعیت‌ها، زمینه‌ها و افراد مختلف است. عوامل اجتماعی و محیطی با گرایش‌های مختلف از قبل موجود برای شروع رفتار تعامل دارند و این امر از طریق یک فرایند تعاملی منجر به تغییر در محیط شخصی و تمایلات شخصی به‌منظور افزایش قدرت انگیزه برای درگیر شدن در رفتار اعتیادی نسبت به رفتارهای رقابتی می‌شود [۵، ۴۰]. در تئوری جهان‌بینی کنگره ۶۰ صوت و نور دریافتی از محیط با تحریک یا ایجاد ساختارهای درونی فرد منجر به شکل‌گیری خواسته می‌شود. سپس خواسته به قلب می‌رود و دارای حس می‌شود. در صورتی که انجام آن خواسته توسط عقل اجازه داده شود انرژی تولیدشده باعث تقویت ساختار می‌شود و همراه با تکرار دریافت صوت و نورهای مربوط به آن ساختار، خواسته و حس مربوط به آن تقویت می‌شود [۵، ۴۰].

محدودیت اصلی این مطالعه عدم دسترسی به زنان درمان‌شده در کنگره ۶۰ بود. به همین دلیل در مطالعات آتی پیشنهاد می‌شود جمعیت زنان درمان‌شده در کنگره ۶۰ مورد بررسی قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

تئوری‌های متعددی در زمینه اختلالات مصرف مواد مطرح شده است، اما با وجود این اختلالات مصرف مواد کماکان یکی از معضلات جامعه بشری محسوب می‌شود. بر همین اساس نیاز به تئوری‌هایی است که منجر به توضیح این پدیده و ارائه مداخلات مناسب و مؤثر شود. یکی از سازمان‌هایی که در ارائه خدمات به افراد مصرف‌کننده فعالیت دارد کنگره ۶۰ است. چندین مطالعه اثربخشی کنگره ۶۰ را مورد بررسی قرار داده است. با وجود این مطالعات، تئوری ابعاد روان‌شناختی درمان اختلالات مصرف مواد در کنگره ۶۰ مورد بررسی قرار نگرفته است. به همین دلیل از متدولوژی گراند تئوری به‌منظور رسیدن به تئوری زیربنای تغییرات روان‌شناختی افراد درمان‌شده در کنگره ۶۰ استفاده شد. در نتیجه این مطالعه تئوری «جهان‌بینی در کنگره ۶۰» به دست آمد که در ادامه، این تئوری با سایر تئوری‌های موجود در زمینه روان‌شناختی اختلالات مصرف مواد مورد مقایسه قرار گرفت. این مقایسه نشان داد این تئوری جامعیت لازم برای دربر گرفتن تئوری‌های موجود در زمینه روان‌شناختی اعتیاد را دارد و همچنین مواردی مانند ساختار، حس، قلب و عقل که در

تحلیل: علی رشیدیان، حمیدرضا خانکه و اشرف کربلایی نوری.
تأمین مالی: حمیدرضا خانکه و اشرف کربلایی نوری..

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

قدردانی و تشکر

نویسندگان از بیماران و ارائه‌دهندگان خدمات درمانی اعتیاد
در کنگره ۶۰ برای همکاری در این مطالعه تشکر می‌کنند.

References

- [1] American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®). Virginia: American Psychiatric Pub; 2013. [Link]
- [2] Boland R, Verdiun M, Ruiz P. Kaplan & Sadock's synopsis of psychiatry. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2021. [Link]
- [3] United Nations. World Drug Report 2023. New York: United Nations; 2023. [Link]
- [4] Noorbala AA, Saljoughian A, Bagheri Yazdi SA, Faghihzadeh E, Farahzadi MH, Kamali K, et al. Evaluation of drug and alcohol abuse in people aged 15 years and older in Iran. Iranian Journal of Public Health. 2020; 49(10):1940-6. [DOI:10.18502/ijph.v49i10.4697] [PMID]
- [5] West R, Brown J. Theory of addiction. New Jersey: John Wiley & Sons; 2013. [DOI:10.1002/9781118484890]
- [6] West R. European monitoring centre of drugs and drug addiction: (EMCDDA), insights- models of addiction. Lisbon: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA) AddressCais do Sodré; 2013. [Link]
- [7] Dezhakam H, White W. Innovations in addiction treatment and recovery the story of Congress 60. Tehran: Congress 60; 2021. [Link]
- [8] White WL. Congress 60: An addiction recovery community within the Islamic Republic of Iran. Alcoholism Treatment Quarterly. 2015; 33(3):328-47. [DOI:10.1080/07347324.2015.1050929]
- [9] Congress 60. Congress60-HumanRevivificationSociety: The-AddictionTreatment. Tehran: Congress 60; 2025. [Link]
- [10] Rashidian A, Karbalaee Nouri A, Khankeh HR, Rezaei O. Transformation in the body structures related to addiction in Congress 60: Application of grounded theory based on critical realism in addiction treatment. Addiction and Health. 2024; 16(4):269-78. [DOI:10.34172/ahj.1505]
- [11] Momtazi S, Noroozi A, Rawson RA. An overview of Iran drug treatment and harm reduction programs. In: el-Guebaly N, Carrà G, Galanter M, editors. Textbook of addiction treatment: International perspectives. Milano: Springer; 2015. [DOI:10.1007/978-88-470-5322-9_25]
- [12] Omidvar Tehrani S, Rezaei Ardani A, Akhlaghi S, Shayesteh Zarrin M, Talaei A. Long-term detoxification of opioid use disorder with opium tincture assisted treatment. Frontiers in Psychiatry. 2023; 14:1273587. [DOI:10.3389/fpsy.2023.1273587] [PMID]
- [13] Zahedi Asl M, Pilevari A. [A study of the cognitive processes of Ex-addicts and their families (case study: Congress 60) (Persian)]. Social Sciences. 2018; 24(79):33-73. [DOI:10.22054/qjss.2017.23549.1595]
- [14] Tavakkoli M, Sahhaf R, Ghaffari S, Farhoudian A, Hayatbakhsh R. [Cost benefit analysis of detoxification in addicts over 40 in human recovery population (Congress 60). Archives of Rehabilitation. 2012; 12:52-7. [Link]
- [15] Tavakoli M, Sahaf R, Farhoudian A, Bakhtavar Y. [The influence of detoxification on the quality of life in substance addicts lives with 40-65 years of age referring to the charity "congress60 (Persia)]. Iranian Journal of Ageing. 2012; 6 (S1):34-40. [Link]
- [16] Pilevari A, Zahedi Asl M. The effects of drug addiction treatment methods on families' behaviors: The Congress 60 treatment method. Journal of Substance Abuse Treatment. 2021; 131:108564. [DOI:10.1016/j.jsat.2021.108564] [PMID]
- [17] Dezhakam A, Dezhakam H, Haghighatfard A. Taper off treatment can improve executive functions and regulate expression of BDNF and 5HTTPLR genes in opium abusers after six months period. Journal of Psychological Science and Research. 2022; 2(2):1-8. [Link]
- [18] Zahedi Asl M, Saatlo F. [Support programs and quality of life of addicts: Comparing rehabilitated drug addicts in the Congress 60 and other private rehabilitation clinics (Persian)]. Journal on Social Work. 2015; 2(3):188-211. [Link]
- [19] Dezhakam H, Dezhakam A, Dezhakam S, Haghighatfard A. A new taper off treatment of opium dependents can lead to cure the addiction as well as improvement of cognitive functions. 2023. [Preprint]. [DOI:10.21203/rs.3.rs-2927654/v1]
- [20] Dezhakam H, Dezhakam A, Dezhakam S, Dezhakam A, Haghighatfard A. A new protocol of methamphetamine dependence treatment with taper-up-off treatment of opium tincture, a new hope to cure the methamphetamine addiction. International Journal of Psychiatry. 2023; 8(3):40-4. [Link]
- [21] Corbin J, Strauss A. Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. California: Sage Publications; 2014. [Link]
- [22] Khankeh HR. [Applied qualitative research in health science (Persian)]. Tehran: Jame Negar Publication; 2024. [Link]
- [23] Robinson TE, Berridge KC. The incentive sensitization theory of addiction: Some current issues. Philosophical Transactions of the Royal Society of London. Series B, Biological sciences. 2008; 363(1507):3137-46. [DOI:10.1098/rstb.2008.0093] [PMID]
- [24] Dalley JW, Everitt BJ, Robbins TW. Impulsivity, compulsivity, and top-down cognitive control. Neuron. 2011; 69(4):680-94. [DOI:10.1016/j.neuron.2011.01.020] [PMID]
- [25] Goldstein RZ, Volkow ND. Dysfunction of the prefrontal cortex in addiction: Neuroimaging findings and clinical implications. Nature Reviews. Neuroscience. 2011; 12(11):652-69. [DOI:10.1038/nrn3119] [PMID]
- [26] Jones BT, Corbin W, Fromme K. A review of expectancy theory and alcohol consumption. Addiction. 2001; 96(1):57-72. [DOI:10.1046/j.1360-0443.2001.961575.x] [PMID]
- [27] Tversky A, Kahneman D. Advances in prospect theory: Cumulative representation of uncertainty. Journal of Risk and Uncertainty. 1992; 5:297-323. [DOI:10.1007/BF00122574]
- [28] Rogers RW, Prentice-Dunn S. Protection motivation theory. In: Gochman DS, editor. Handbook of health behavior research 1: Personal and social determinants. New York: Plenum Press; 1997. [Link]

- [29] Becker GS, Murphy KM. A theory of rational addiction. *Journal of Political Economy*. 1988; 96(4):675-700. [\[DOI:10.1086/261558\]](#)
- [30] Skog OJ. Addicts' choice. *Addiction*. 2000; 95(9):1309-14. [\[DOI:10.1046/j.1360-0443.2000.95913091.x\]](#) [\[PMID\]](#)
- [31] Bickel WK, Miller ML, Yi R, Kowal BP, Lindquist DM, Pitcock JA. Behavioral and neuroeconomics of drug addiction: Competing neural systems and temporal discounting processes. *Drug and Alcohol Dependence*. 2007; 90 Suppl 1(Suppl 1):S85-91. [\[DOI:10.1016/j.drugalcdep.2006.09.016\]](#) [\[PMID\]](#)
- [32] Kandel DB. Stages and pathways of drug involvement: Examining the gateway hypothesis. Cambridge: Cambridge University Press; 2002. [\[DOI:10.1017/CBO9780511499777\]](#)
- [33] McCusker CG. Cognitive biases and addiction: An evolution in theory and method. *Addiction*. 2001; 96(1):47-56. [\[DOI:10.1046/j.1360-0443.2001.961474.x\]](#) [\[PMID\]](#)
- [34] Khantzian EJ. The self-medication hypothesis of substance use disorders: a reconsideration and recent applications. *Harvard Review of Psychiatry*. 1997; 4(5):231-44. [\[DOI:10.3109/10673229709030550\]](#) [\[PMID\]](#)
- [35] Flores PJ. Addiction as an attachment disorder. Maryland: Jason Aronson; 2004. [\[Link\]](#)
- [36] Gerrard M, Gibbons FX, Houlihan AE, Stock ML, Pomery EA. A dual-process approach to health risk decision making: The prototype willingness model. *Developmental Review*. 2008; 28(1):29-61. [\[DOI:10.1016/j.dr.2007.10.001\]](#)
- [37] Harris PR, Epton T. The impact of self-affirmation on health-related cognition and health behavior: Issues and prospects. *Social and Personality Psychology Compass*. 2010; 4(7):439-54. [\[Link\]](#)
- [38] Vohs KD, Baumeister RF. *Handbook of self-regulation: Research, theory, and applications*. New York: Guilford Publications; 2018. [\[Link\]](#)
- [39] Deci EL, Ryan RM. Motivation, personality, and development within embedded social contexts: An overview of self-determination theory. In: Ryan RM, editor. *The Oxford handbook of human motivation*. 2012. [\[DOI:10.1093/oxfordhb/9780195399820.013.0006\]](#)
- [40] Hussong AM, Jones DJ, Stein GL, Baucom DH, Boeding S. An internalizing pathway to alcohol use and disorder. *Psychology of Addictive Behaviors*. 2011; 25(3):390-404. [\[DOI:10.1037/a0024519\]](#) [\[PMID\]](#)